

DECOMB

Tutkimuksen lähtökohdat ja lähitulevaisuuden toiminta

Esityksen sisältö 15+15 min.:

Harry Edelman, TKK

-Organisaation esittely:
ohjaus- ja johtoryhmä
sekä työryhmät

-Aikataulu

-Tutkimusaineiston
kerääminen

Antti Ahlava, TKK

-Tutkimuksen yhteiset
sisältöperiaatteet ja
tutkimusote

-Työryhmätyöskentely

-Tutkimuksen
kansainväliset yhteydet

DECOMB-hankkeen ohjaus- ja johtoryhmän kokoonpanot:

Ohjausryhmä:

- Asuntosäätiön Kiinteistöt Oy, Anja Mäkeläinen
- Jyväskylän kaupunki, Ilkka Halinen
- Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Varma Oy, Matti Viitala
- Kesko Oyj, Terho Kalliokoski
- Rakennusteollisuus RT, Ensio Hakkarainen
- Tiehallinto, Ulla Priha
- Senaatti-kiinteistöt, Kaj Hedvall
- Sponda Oyj, Veikko Majava
- VVO Rakennuttaja Oy, Arto Hiltunen
- Ympäristöministeriö, Matti Vatiilo
- Helsingin yliopisto, Vesa Majamaa
- Oulun yliopisto, Helka-Liisa Hentilä ja Paula Vellonen
- Tampereen teknillinen yliopisto, Terttu Pakarinen, Kimmo Kurunmäki ja Anssi Joutsiniemi
- Teknillinen korkeakoulu, Trevor Harris, Antti Ahlava, Tommi Mäkyinen, Hilikka Lehtonen ja Panu Lehtovuori

- Sisältökysymykset, työryhmien työn yhteenveto ja ohjaus

Johtoryhmä:

- Arkkitehtitoimisto Davidsson: Aki Davidsson (pj.), varaj. Jaana Tarkela
- Rakennusteollisuus RT: Wisa Majamaa (varapj.), varaj. Ensio Hakkarainen
- RAKLI: Juhani Reen, varaj. Seppo Kuitunen
- Tekes: Reijo Kangas, varaj. Satu Haaparanta
- TKK: Trevor Harris, varaj. Antti Ahlava
- TKK: Harry Edelman (siht.), varaj. Tommi Mäkyinen
- Vaasan kaupunki: Heikki Lonka, varaj. Marja Naaranoja
- Ympäristöministeriö: Aila Korpivaara, varaj. Aulis Tynkkynen

- Hallinnolliset kysymykset, hankkeen talouden ja Tekes-raportoinnin valvonta

DECOMB-hankkeen työryhmät:

Prosessit&Strategiat:

- Leena Rossi, Jyväskylän kaupunki
- Jorma Peltomäki, Asuntosäätiö
- Jari Panhelainen, Senaatti-kiinteistöt
- Karl Gädda, Senaatti-kiinteistöt
- Esa Kankainen, VVO Rakennuttaja Oy
- Jyrki Hahkala, VVO Rakennuttaja Oy
- Ulla Priha, Tiehallinto
- Janne Sipilä, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma
- Anne Jarva, ympäristöministeriö
- Aila Korpivaara, ympäristöministeriö
- Olli Maijala, Yhdyskuntasuunnittelun tutkimus- ja koulutuskeskus YTK
- Panu Lehtovuori, Yhdyskuntasuunnittelun tutkimus- ja koulutuskeskus YTK
- Tommi Mäkynen, TKK Arkkitehtiosasto YKS
- Antti Ahlava, TKK Arkkitehtiosasto YKS
- Harry Edelman, TKK Arkkitehtiosasto YKS

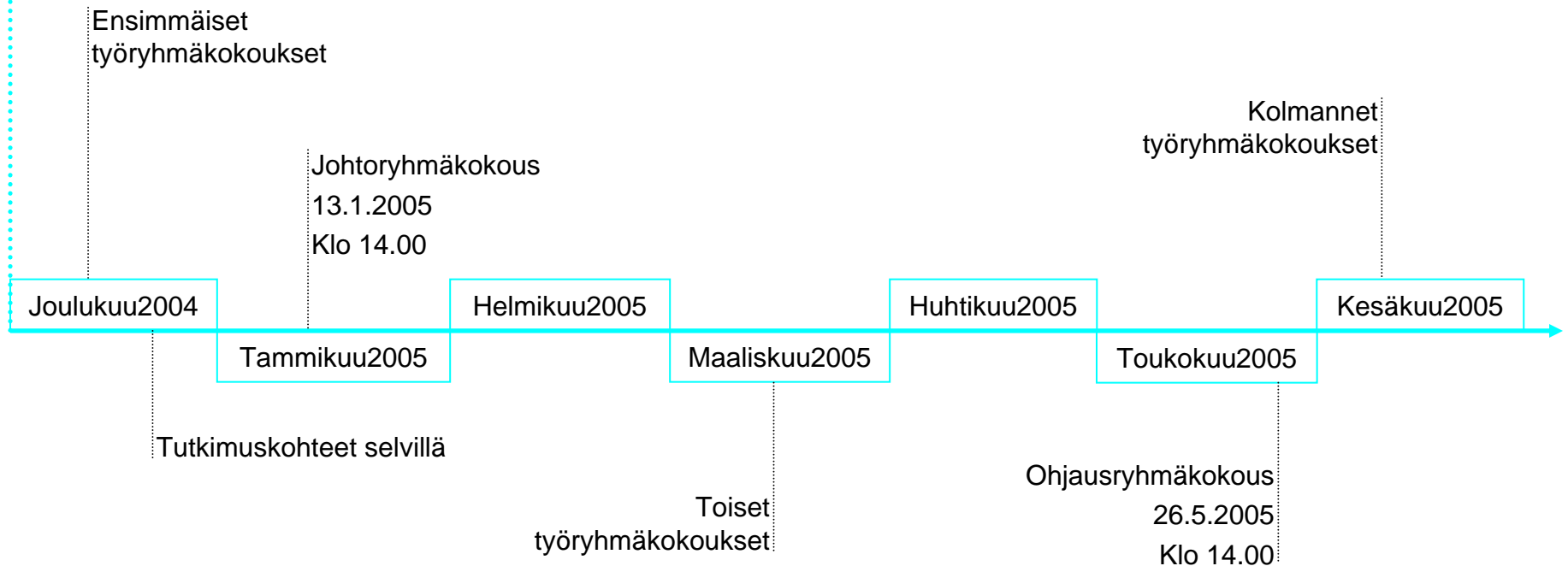
Kommunikaatio:

- Heikki Lonka, Vaasan kaupunki
- Wisa Majamaa, YIT Rakennus Oy, Asuntorakentaminen
- Tuomo Hahl, Senaatti-kiinteistöt
- Matti Moisio, VVO Rakennuttaja Oy
- Jari Mäkimattila, VVO Rakennuttaja Oy
- Ritva Bergström, Asuntosäätiö
- Ritva Mantila, Kesko Oyj / Kiinteistökesko
- Minna Weurlander, Tiehallinto/Keskushallinto
- Katri Tulkki, ympäristöministeriö
- Matti Laitio, ympäristöministeriö
- Hilkka Lehtonen, Yhdyskuntasuunnittelun tutkimus- ja koulutuskeskus YTK
- Terttu Pakarinen, Tampereen teknillinen yliopisto TTY
- Kimmo Kurunmäki, Tampereen teknillinen yliopisto TTY
- Anssi Joutsiniemi, Tampereen teknillinen yliopisto TTY

Sopimukset&Lainsäädäntö:

- Raija Mäkinen, Asuntosäätiö
- Anja Mäkeläinen, Asuntosäätiö
- Markku Jantunen, Kesko Oyj/Kiinteistökesko
- Erkki Vaalaranta, Senaatti-kiinteistöt
- Arja Virtanen, Senaatti-kiinteistöt
- Sari Lajunen, Tiehallinto/keskushallinto
- Jari Riskilä, VVO Rakennuttaja Oy
- Esa Kankainen, VVO Rakennuttaja Oy
- Jyrki Hurmeranta, ympäristöministeriö
- Helena Korhonen, ympäristöministeriö
- Hilkka Lehtonen, Yhdyskuntasuunnittelun tutkimus- ja koulutuskeskus YTK
- Vesa Majamaa, Helsingin yliopisto
- Esa Hakkola, Helsingin yliopisto

Lähtöleveysuuden aikataulu (6kk):

Työryhmät vastaavat omasta toiminnastaan ja tapaamispaikoistaan itsenäisesti ja ne voivat kokoontua useamminkin kuin kolmesti vuodessa. Toimintaa ei kahlita keskitetysti. Koordinaation ja tiedonvaihdon pisteinä toimivat yhteiset ohjausryhmäseminaarit sekä laajemmat, hankkeen ulkopuolisillekin tahoille suunnatut seminaarit tai workshopit, joista ensimmäinen järjestetään vuoden 2005 lopussa.

Tutkimusaineiston hankinta (a)

Toteutus laadullisena tutkimuksena, mutta se ei sulje pois määrällisen aineiston hyödyntämistä esim. tulosten arvioinnissa tai tarkentamisessa. Laadulliset ja määrälliset tutkimukset sisältävät usein kuitenkin toistensa piirteitä (esim. kyselytutkimusten kysymysten asettelu)

Eri tutkimuslohkoilla ja tutkijoilla tutkimuksesta riippuvia vaatimuksia käytettävälle aineistolle (aineiston tyyppi; kirjallinen, haastattelu, observointi jne.) *Yhteinen viitekehys: PROJEKTI*

Miksi osallistua tutkimukseen projektilla?

- Tarkentuvaa tietoa omasta organisaatiosta ja sen *toimintaympäristöstä*.
- Lähtötietoa ja käytännön foorumi sisäiseen kehitystyöhön.

Onko osallistumisesta jotain haittaa?

- Tutkimuksen aineistoa käsitellään luottamuksellisesti. Raportointi ei ole yksityiskohtien ruotimista ja arvostelua, vaan käsitteellisesti merkittävien asioiden ja ilmiöiden esiintuomista.

Aikataulu

- Tutkimuskohteiksi tarjottavien kohteiden/projektien pääjoukko selvillä vielä ennen joulua

...Tutkimusaineiston hankinta (b)

Minkälaisia projekteja/kohteita tutkitaan? – Yleisiä periaatteita mahdollisten tutkimuskohteiden kartoituksessa

- **Avoin, utelias mieli. Turhan kriittisyyden unohtaminen** - Tutkimuksen alkuvaiheessa mahdollisten tutkimuskohteiden skaala voi olla väljä tarkentuen loppua kohden.
- Tutkimusten tapausten valinnat perustuvat tutkimus- ja tutkijakohtaisiin kriteereihin.
- Hanke määriteltävissä (sijainti + osapuolet). Tutkimuskohde ja siitä käytävä keskustelu on ”kiinnitettävissä” sijainnin ja osapuolien avulla. Osapuolien välillä vallitsee yksityisen ja julkisen sektorin vuorovaikutustilanne.
- Tutkimuskohteen status; käynnistymässä, käynnissä, päättynyt...
- Tutkimuskohteissa voi olla erilaisia vaihtelevia dimensioita; alueen fyysinen koko ja mittakaava, maantieteellinen sijainti, urbanisaation aste, osapuolien lukumäärä ja tyyppi, suunnittelutilanne, alueen/kohteen kehityspaine tai -aloitteet, konfliktien esiintyminen, rakennustypologiat, käyttötarkoitukset tai kohderyhmät...jne. **Nämä voivat vaihdella kohteittain, eikä niitä tarvitse rajata tiukasti mahdollisia tutkimuskohteita kartoitettaessa!**

...Tutkimusaineiston hankinta (c)

Miten tarjoamme projektia tutkimukseen?

-Hankkeen tutkimuspäällikkö, Antti Ahlava antti.ahlava@hut.fi, ylläpitää rekisteriä kohteista. Rekisteriin tarvitaan kohteen nimi ja lyhyt, muutaman lauseen kuvaus. Tämän pohjalta tutkijat voivat jatkaa keskustelua rekisteritiedon jättäneen kanssa.

-Jos tiedätte jo tutkimusyksikön, hankkeen työryhmän vetäjän tai tutkijan, jonka haluaisitte tutkivan kohdetta, niin voitte olla myös suoraan häneen yhteydessä. Tällöin tutkija ilmoittaa kohteen tiedot tutkimuspäällikölle kokonaistilanteen hahmottamiseksi. Yhteystiedot ovat työryhmälistoissa, jotka toimitetaan myös sähköpostitse kaikille hankkeen yhteyshenkilöille.

Tutkimuksen ja sen osapuolien saaman hyödyn kannalta on parempi, mitä enemmän potentiaalisia tutkimuskohteita on saatavilla. Tutkimuskohteita voidaan käsitellä myös eri syvyyksillä ja näkökulmilla. Suuri saatavilla olevan aineiston määrä hyödyttää kaikkia tutkimuksen osa-alueiden aineiston valintaa ja edistää tutkimuksen myöhemmässä vaiheessa tarkentavaa tutkimusta.

Tervetuloa joukolla mukaan!

Tutkimuksen sisältöperiaatteet ja tutkimusote

Korkeakoulujen kesken pidetty synkronointikeskustelu 1.10. 2004.

Tausta ja peruskysymykset:

- peruskysymys: millainen on hyvä monialainen kaupunkisuunnittelu-prosessi?
- designia ja planningia kehittävää tutkimusta, ei yhteiskuntatiedettä tai luonnontiedettä
- näkemys suunnitteluprosessista ja suunnittelijasta ryhmätyönä
- peruslähtökohtana pragmatismi: suhteellisuus, erityisyys, kokeellisuus, tottumusten kriittinen arviointi, praktisuus, suunnittelu kommunikaationa
- hyvä kaupunkisuunnittelu riippumaton organisaation tyypistä (yksityinen /julkinen)
- Urban Design Management (UDM) uutena alana ja liiketoiminnan muotona: suunnitteluhankkeiden "tuottaminen".

Hypoteesit, metodi ja tulokset

- mallina SUPERTOOLS-hypoteesi: vältetään toteutumattomia mahdollisuuksia, jotka seuraavat suppeita analyysiä, hankesuunnitteluvaihetta ja keskustelua
- millainen suunnitteluprosessi tukisi tapauskohtaisuutta ja uniikkeja lähtökohtia?
- ryhmätyöskentelyn tavoitteena ehdottomien lähtökohtien seulominen ja itsestäänselvyyksien kyseenalaistaminen
- konfliktien ja väärinymmärrysten ratkaisumallit keskeisiä
- tavoitteena yhteiskunnallinen näkyvyys ja vaikutukset, ei pelkkä akateemisuus
- tutkimustulokset helppolukuisiksi kokoomateokseksi 2007

Työn suorittaminen ja jakautuminen:

- koordinaatio: TKK, Arkkiteht. os.
- yleiset yhteiskunnalliset reunaehdot, arkkitehti suunnittelijana, design-teoria: Tommi Mäkynen, TKK
- paikalliset kulttuuriset reunaehdot, viranomaiskäytäntöjen vertailu: Paula Vellonen, Oulun yliopisto
- konfliktit hankkeissa, kommunikaatiokysymykset, IT-työkalujen ideaalihahmotelma: Kurunmäki, Joutsiniemi, Pakarinen, TTY
- auditointi, arviointikriteerit UDM-prosessien arviointikriteereille : Lehtovuori, Maijala, Lehtonen, YTK
- ei-arkkitehtien asema ryhmätyöskentelyssä, strategiat, luottamus, yhteistyön hallinta, kokonaismetodin (UDM) kokoaminen: Harry Edelman, TKK

DECOMB-hankkeen työryhmät:

Prosessit&strategiat:

1. kokous 17.12. 2004

-ongelmalähtöisyys
-neuvottelukierrosten
keskustelujen purkaminen

2. kokous 17.3. 2005?

-ongelmalähtöisyys
-yritysten ja muiden
organisaatioiden
tapausesimerkit (case study)

3. kokous 9.6.2005?

-strategialähtöisyys
-yritysten ja muiden
organisaatioiden omien
yleisten toimintastrategioiden
liittyminen hankkeiden
strategioihin

Kommunikaatio:

Sopimukset&lainsäädäntö:

Kerättävät case studyt: kolme eri tyyppiä

Hankkeet voivat olla toteutuneita tai juuri vireillä olevia.
Esimerkkien koko voi olla isoista rakennushankkeista
aluesuunnitteluhankkeisiin.

- 1) Työryhmissä esiteltävät oman organisaation hankkeet
-ilmoitus etukäteen työryhmän vastuuhenkilölle
- 2) DECOMBin kannalta kiinnostavat muut kotimaiset tai
ulkomaiset hankkeet, joita on esitelty esim. kirjoissa ja
lehdissä
-keräämisen päävastuu tutkijoilla
- 3) DECOMBin yhteiseen **case-tietopankkiin** kerättävä
materiaali
-sis. työryhmissä käsitellyt hankkeet
-voi sisältää myös hankkeita, joita ei voida / ehditä käsitellä
työryhmissä
-tietopankkia ylläpitää Antti Ahlava
-tarkemmat ohjeet tulevat myöhemmin

Tutkimuksen kansainväliset yhteydet:

Päyhteistyökumppanit:

- **Massachusetts Institute of Technology (MIT), USA**

- Dennis Frenchman, kaupunkisuunnitteluprosessien kehittäminen, kaupunkisuunnitteluhankkeet
- Harry Edelman (TKK) kaksi vuotta MIT:ssa jatko-opiskelijana

- **TU Delft, Department of Architecture, Hollanti**

- Kees Christiaanse, suunnittelumetodologia
- Tommi Mäkynen (TKK) vuoden jatko-opiskelijana
- Paula Vellonen (TTY) jatko-opiskelijana

Muut kumppanit:

- **Keskustelut jo aloitettu:**

- Keller Easterling, Ed Mitchell, **Yale University**: rakentamisen yhteiskunnalliset ja kulttuuriset reunaehdot
- Stan Allen, **Princeton University**: tilallinen ohjelmointi, kaupunkiteoria
- Thomas Leeser, **Columbia University & Leeser Architecture**: USA vs. Eurooppa: hankesuunnittelujen vertailu
- Joe MacDonald, **Harvard University**: tilallinen ohjelmointi, rakentamistehokkuus
- Robert Beauregard, **NSU, Milano Graduate School**, New York: hankeprosessit, kaup. slu.:n sosiologia
- Ed Keller, Andrea Kahn, Columbia University
- Ehkä myös:**
- London School of Economics
- Berlage Institute, Hollanti
- Tokyo University
- ETH Zürich

- rinnakkaishankkeiden tukeminen, workshopit

- tutkijayhteistyö, matkat, seminaarit